KÖNYVESPOLC - KI VOLT OTTO SKORZENY?

Otto Skorzeny 1908 június 12-én született egy középosztálybeli bécsi családban. Az I.világháború utáni nehéz éveket a Skorzeny család gyerekei csak a Nemzetközi Vöröskereszt élelmiszersegélyeinek köszönhetően tudták túlélni. Visszaemlékezései szerint tizenöt évesen evett először vajat, de apja figyelmeztette: "nincs ebben semmi rossz; még jól jöhet, ha az ember nem szokik hozzá a könnyű élethez". A 193 cm magasra nőtt férfinak későbbi életében valóban hasznára vált az apai tanács.

A bécsi műegyetemen szerzett mérnöki diplomát, és amikor a II.világháború kitört, 31 évesen önként jelentkezett a Luftwafféba. Ott azonban túl "öregnek" találták, így átjelentkezett az SS elit alakulatába, a Leibstandarte-ba, melyet "Hitler testőrsége"-ként is emlegettek. Rátermettségének köszönhetően ott gyorsan haladt felfelé a ranglétrán. 1940-41-ben részt vett a balkáni hadjáratban, a Romániába és Magyarországra való bevonulásban, '41 nyarán pedig a Szovjetúnió lerohanásában. Hamarosan Németország egyik legjobban "dekorált" katonája lett. 1941 decemberében súlyosan megsebesült, ezért Bécsbe, majd Berlinbe került. Itt egy napon azt a parancsot kapta, hogy jelentkezzen a Waffen-SS főparancsnokságán.

A magasrangú tiszt elmagyarázta, hogy brit példára a német hadsereg is fel akar állítani ún. kommandókat, melyek irreguláris hadviselést folytatnának nem várt helyeken és helyzetekben. Veszélyes, nem mindennapi feladatokat kellene végrehajtaniuk. Ide keresnek rátermett vezetőt. Skorzeny természetesen elfogadta a megbízást, és ezzel az 1943 április 18-án megalakult Friedenthaler Jagdverbande első parancsnoka lett. Hitler szimpátiáját egy későbbi alkalommal azzal nyerte el egy életre, hogy amikor először állt a Führer előtt, akkor egy bizonyos kérdésre ezt válaszolta: "Én osztrák vagyok, vezérem".

Aktív szolgálata alatt olyan sikeres, vagy néha sikertelen akciókat tervelt ki vagy hajtott végre, mint a jugoszláv partizánvezér, Tito elleni merénylet, a fogságban tartott Mussolini kiszabadítása (melyről még Churchill is elismerően nyilatkozott a brit alsóházban), Horthy fiának, Miklósnak az elrablása, a budai Várhegy elfoglalása és Horthy kormányzó foglyul ejtése, az 1943-ban Teheránban tartott Churchill-Roosevelt-Sztálin találkozó alkalmával ellenük tervezett merénylet, stb. Ezek a próbálkozások vagy sikeres akciók, ha csak kisebb-nagyobb mértékben is, de mindig befolyásolták a háború menetét. Ha a sikertelen teheráni akció sikerült volna, akkor viszont az egész világháború kimenetele másként alakul. Skorzeny mottója az volt, hogy "iktasd ki a vezetőt, s a szervezet magától összeomlik".

A magyar kaland (a Mikiegér- és a Panzenfaust akciók).

Skorzenyt 1944 szeptember 10-én berendelték a Wolfsschanze-ba, ahol Hitler esti fogadásán Hitleren kívül csak Keitel, Jodl, Himmler, Ribbentropp és Skorzeny vettek részt. Hitler felvázolta a keleti front helyzetét, majd Németország legnagyobb keleti szövetségeséről, Magyarországról beszélt: - Információink szerint a magyar kormányzó, Horthy admirális fel akarja venni a kapcsolatot az ellenséggel, hogy különbékét kérjen Magyarország számára….Horthy nem csak a nyugati szövetségesekkel, de az oroszokkal is tárgyalni akar – mondta. Szavait várakozó csend követte. -

Nos, Skorzeny, abban az esetben, ha a kormányzó nem tartaná be igéreteit (értsd: nem harcolna tovább a német oldalon), Önnek kell végrehajtania a Várhegy elfoglalását. – majd így folytatta: - Skorzeny, én számítok magára.

Néhány nap múlva egy civilruhás úr érkezett Kölnből Budapestre. Kezében egy kopottas Magyarország útikalauzt tartott, és dr.Wolfként jelentkezett be egy viszonylag szerény szállodába. Majd mint turista alaposan bejárta a Várhegyet, és minden hír érdekelte, ami Horthyról és fiáról, Miklósról szólt. Kapott is sok ilyen információt - legfőképpen a német hírszerzéstől és nagykövetségtől. Merthogy a turista Skorzeny volt.

Igy megtudta többek között, hogy Miklós a fenegyerek a családban, és bátyja, István halála óta ő a kormányzó szemefénye. Ezért a németek számára kézenfekvő volt, hogy Miklós életével zsarolni tudnák a kormányzót. Igy született meg a "Mikiegér akció" az ifjú Horthy tőrbecsalására és foglyul ejtésére. A Gestapo két embere kiadta magát Tito küldöttjének, mondván, Tito közvetítene az oroszok felé, ha Magyarország egy elfogadható békeajánlat ellenében hajlandó lenne letenni előttük a fegyvert . Skorzeny feladata már csupán az volt, hogy levezényelje az akciót. Úgy tervezte, hogy éppen akkor üt rajta, amikor legközelebb az állítólagos „jugoszlávokkal" tárgyal. *(Itt meg kell jegyeznünk, hogy a könyv írója, Charles Whiting ezt a mozzanatot a fent ismertetettől eltérően írja. Ő úgy tudja – s helytelenül -, hogy az ál-ügynökök valódiak voltak, és a németek valóban egy titkos találkozón ütöttek rajta. Ennek ellentmondanak a ma már ismert tények és a saját leírása is, amikor pl. az épületbe már előzőleg becsempészett németekről ír, akik elfogták az ifjú Horthyt).*

Az ifjú Horthy 1944 október 15-én Bornemissza Félixnek, a szabadkikötő vezérigazgatója Eskü téri (ma Március 15-e tér) lakásának I.emeleti irodájában tervezte fogadni "Titó embereit". Csendes őszi vasárnap délelőtt volt. Skorzeny kocsijával behajtott a térre, ahol a szóbanforgó épület előtt két civil teherautó, kissé távolabb pedig egy magyar katonai teherautó, valamint az ifjú Horthy személyautója állt. Skorzeny megállt vele szemben, és kocsiján felnyitotta a motorháztetőt, mintha szerelnie kellene valamit. Észrevette, hogy a katonai teherautón a ponyva alatt három magyar katona ül egy géppuska mögött. Ebben a pillanatban közömbös arccal két német katonai csendőr jelent meg a téren, de amint a ház elé értek, hirtelen akcióba lendültek, és betörtek az épületbe. Erre a magyarok lőni kezdtek rájuk a teherautóról. Az egyik német összeesett, akit Skorzeny a kocsija mögé vonszolt, miközben a golyók záporoztak az autóján. A közeli parkban lézengő néhány magyar katona csatlakozott a teherautón lévő bajtársaikhoz, de közben Skorzeny is erősítést kapott, miután a megbeszélt jelre, három sípszóra Von Fölkersam kapitány és emberei is a térre futottak. Megjelenésük megzavarta a magyarokat, és elfutottak. Erre Skorzeny és társai a házba siettek, ahol a felső szintre korábban becsempészett németek már el is fogták a fiatal Horthyt. *(A könyv nem említi, hogy a kormányzó fia, ellenállva a németeknek, a Gestapo helyettes vezetőjét, egy századost lelőtt, aki később belehalt sérülésébe).* Mikor Skorzeny az I. emeleti irodába lépett, Horthy – bár már lefegyverezve, de még - dühösen hadonászott, és apja mérhetetlen bosszújával fenyegetőzött. Skorzeny ügyet sem vetett rá, hanem villámgyorsan felmérte a helyzetet, és már ki is adta az utasítást: abba a virágmintás szőnyegbe beletekerni, azzal a rojtos függönyzsinórral átkötözni, és irány a reptér! És ne legyen több lövöldözés!
Az egész Mikiegér-akció nem tartott tovább tíz percnél. Most "csak" az volt a dolguk, hogy megvárják, miként reagál erre Horthy, az apa. Vajon zsarolható-e fia elrablásával, és Magyarország

továbbra is a németek mellett marad? Lassan múlt az idő. Végre aztán telefonhívás érkezett a Várban lévő német követségről: a magyarok teljesen elzárták a Várat a külvilágtól, az utakat elbarikádozták és elaknásították, és mindenhol állig felfegyverzett katonákat látni. Kora délután pedig Horthy kormányzó fontos bejelentést tett a rádióban. A németek elleni kirohanással kezdte, s kijelentette, hogy azok elvesztették a háborút, s emiatt Magyarország jövője érdekében Ő fegyverszünetet köt a közeledő Vörös Hadsereggel.
Az emberrablás tehát nem hozta meg a várt eredményt, állapította meg bosszúsan Skorzeny. De a rádióbeszéd magyar hadseregre tett hatásának eredménye felvillanyozta: van még remény! A kormányzó *(a könyv szerint)* ugyanis vagy "tipikus magyar gondatlanságból" (ahogy a németek fogalmaztak), vagy valami egyéb okból hivatalosan nem értesítette a harcoló alakulatokat. Ezért azok csak annyit tudtak, amennyit a rádióban hallottak. Az pedig nem volt elég "hivatalos" a katonáknak ahhoz, hogy egyöntetűen letegyék a fegyvert. Nincs tehát minden veszve, gondolta Skorzeny, és gyorsan döntött: el kell foglalni a Várhegyet, és fogságba kell ejteni Horthy kormányzót is. Erre a terv a már korábban elkészült "Panzerfaust akció" módosított változata volt: merész terv, melyben sok múlt a pillanatnyi improvizálás sikerén, valamint a szerencsén. Eszerint a 22. SS-hadosztály lassan, látványosan, de azonnal körbeveszi a Várhegyet. Holnap hajnalban pedig itt-ott néhány kisebb támadást indítanak, hogy elterelj ék a magyarok figyelmét, miközben Skorzeny a Várba vezető valamelyik főúton áttöri a védelmi vonalat. A többi majd kialakul menet közben!
A merész terv kivitelezését Skorzeny a törzstisztek nemtetszése ellenére még aznap este kierőszakolta, s így az SS-alakulatok hamarosan elfoglalták állásaikat a Várhegy körül. Éjjel 2 óra lehetett, amikor megjelent egy magyar tábornok a német főhadiszálláson, és tiltakozott a Várhegy körbekerítése ellen. A németek visszavágtak: a magyarok miért zárták körbe, szigetelték el a Várban lévő német követséget? Erre a tábornok zavarba jött. Skorzeny ezt kihasználva azt javasolta, hogy a magyarok szedjék fel az aknákat legalább a német követséghez vezető úton (ami a Bécsi-kapun keresztül vezet). A tábornok csak annyit igért, hogy meglátja, mit tehet. Skorzeny rögtön tudta: a Bécsi-kapun keresztül fognak betörni a Várba! Bízott a tábornokra tett hatásában, és mint mindig, a szerencséjében.

Hajnali fél hatkor aztán elindult a járműoszlop. A legfontosabb az volt, hogy tűzharc nélkül érjenek el a magyar állásokig. Embereinek indulás előtt azt mondta: - A magyar katonák nem ellenségeink. Ez legyen a mottónk. – Skorzeny Volkswagen kocsija haladt az élen, mögötte négy Tigris tank, majd egy csapat Góliát tank megrakva nagyerejű lövedékkel, utánuk pedig több teherautó tele katonákkal. Nem tudták, hogy a magyar tábornok betartotta-e a szavát, s felszedték-e az aknákat, így csak a szerencséjükben bízhattak. S kiderült: nemhiába, mert sértetlenül haladtak előre egészen a Bécsi-kapuig. Ott az árnyékból őrszemek léptek elő, akiknek Skorzeny a rá jellemző lélekjelenléttel barátságosan integetett, mire az őrszemek – csodák csodájára – vigyázzba álltak! A német tankok parancsnokai nyitott páncéltornyukból viszonozták a tisztelgést. A magyarok tehát továbbengedték őket! Ugyanis – amit Skorzenyék nem tudtak – az őröknek nem volt rá parancsuk, hogy feltartóztassák a németeket. Az első akadályt tehát sikeresen vette Skorzeny és csapata. A Volkswagen felgyorsult és előreszáguldott, mire a menetoszlop többi járműve is felgyorsult. Skorzeny tisztában volt azzal, hogy addigra már az egész magyar helyőrség ébren van.
Hirtelen három magyar tank jelent meg, de valószínűleg meglepte őket a rendezetten közeledő német túlerő, mert parancsnoki kocsijuk égnek fordította ágyúcsövét, jelezve, hogy nincs szándékában használni azt. A Volkswagen így magabiztosan elszáguldott mellette. Egyenesen egy sorompó felé,

amit a sofőr csak az utolsó pillanatban vett észre, és került ki. Skorzeny intett az őt követő tanknak, mire az könnyűszerrel porrá zúzta az akadályt, és továbbhaladt. De a következő pillanatban 6 páncéltörő löveggel találta szemben magát.
Skorzenynek nem volt ideje se, lehetősége se törődni a tank helyzetével, ehelyett villámgyorsan kiugrott a kocsiból és a legközelebb eső ajtón át berohant az épületbe. Fölkersam kapitány és csapata szorosan követte. A magyarok riadót fújtak, és egy ezredes jelent meg kezében pisztollyal. Fölkersam tétovázás nélkül kiütötte a kezéből, és rohantak tovább. Újabb magyar tiszt bukkant fel. Skorzeny tettetett zihálással rákiabált: - Azonnal vezessenek a Várhegy parancsnokához! – s bejött a csel, mert a tiszt csatlakozott hozzájuk, és mutatta az irányt, majd egy ajtóra mutatott. Skorzeny benyitott. Egy katona egy asztalon feküdt, és az ablakon át géppuskával lőtte az udvart. Skorzeny intésére Holzer őrmester odalépett, elkapta a fegyvert a meglepett katonától, és kidobta az ablakon. Skorzeny újabb ajtón nyitott be, ahol egy vezérőrnagyot talált. – Ön a Várhegy parancsnoka? – kérdezte, de választ se várva folytatta is: - Követelem, hogy szüntessék be a céltalan ellenállást. Már elfoglaltuk a Várat. - Ebben a pillanatban, mintha csak a hatás kedvéért történt volna, megjelent Hunke kapitány és jelentette, hogy az udvart és a főbejáratokat elfoglalták. Erre a vezérőrnagy lassan, idegesen azt mondta németül, hogy hát akkor átadja a Várhegyet, és azonnali tűzszünetet rendel el. Majd kezet fogtak Skorzenyvel, és a magyar tiszt elindult intézkedni.
Skorzeny egy újabb szobába nyitott be, ahol magyar tisztek tartózkodtak. Mielőtt felocsúdtak volna meglepetésükből, Skorzeny kinevezett közülük két őrnagyot összekötő tisztnek, hogy ők irányítsák a fegyverletételt. De mint mindig, most is kínosan ügyelt arra, hogy fölöslegesen ne alázza meg a magyarokat, hiszen egész küldetésének az volt a célja, hogy Magyarország ne lépjen ki a szövetségből, hanem továbbra is német oldalon harcoljon.

A PANZERFAUST akció tehát néhány óra alatt, és kevesebb, mint 20 német emberveszteséggel befejeződött. Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját elfogták, és Németországba szállították. Helyére Szálasi lépett, aki minden félreértést elkerülendő, azonnal semmisnek nyilvánította a Horthy által bejelentett fegyverszünetet az oroszokkal.
Skorzeny pedig a szerény szállodából még aznap áttette székhelyét a magyar királyi várba, és este már azzal jutalmazta magát, hogy abban a barokk fürdőkádban fürdött, amelyet valaha Ferenc József császár használt. Nyilván úgy érezte, hogy megérdemli ezt a kis luxust, hiszen sikeres akciója elérte a célt: Magyarország a háború hátralévő néhány hónapjában tovább harcolt a németek oldalán….

oooooooooooo

Forrásmunka:
Charles Whiting: *Aki elrabolta Horthy fiát – Otto Skorzeny, Európa legveszélyesebb embere.*
(Hajja és Fiai, Debrecen, 1998)

Albert László / 2015 október 23 / ozora1949@hotmail.com